

Задача 1. Про цілі числа a, b, c відомо, що $a^2 + 2bc = 1$; $b^2 + 2ca = 2012$. Знайдіть усі можливі значення виразу $c^2 + 2ab$.

Розв'язання. Нехай a, b і c – такі цілі числа, що виконуються такі рівності:

$$a^2 + 2bc = 1 ; b^2 + 2ca = 2012 .$$

Тоді різниця другої і першої рівності дають таку рівність:

$$(b - a)(b + a - 2c) = 2011 .$$

Оскільки 2011 – просте число, то можливі такі чотири випадки:

$$1) \begin{cases} b - a = 1, \\ b + a - 2c = 2011; \end{cases} 2) \begin{cases} b - a = -1, \\ b + a - 2c = -2011; \end{cases}$$

$$3) \begin{cases} b - a = 2011, \\ b + a - 2c = 1; \end{cases} 4) \begin{cases} b - a = -2011, \\ b + a - 2c = -1. \end{cases}$$

Далі, виражаємо із кожної системи b та c через a і підставляємо одержані значення в рівність $a^2 + 2bc = 1$. Одержимо відповідно такі чотири квадратні рівняння:

$$3a^2 - 2008a - 2011 = 0 , \quad (1)$$

$$3a^2 + 2008a - 2011 = 0 , \quad (2)$$

$$3a^2 + 6032a + 2010 \cdot 2011 - 1 = 0 , \quad (3)$$

$$3a^2 - 6032a + 2010 \cdot 2011 - 1 = 0 . \quad (4)$$

Рівняння (1) має лише один цілий корінь $a = -1$, а тому знаходимо, що відповідно $b = 0$, $c = -1006$.

Рівняння (2) має лише один цілий корінь $a = 1$, а тому знаходимо, що відповідно $b = 0$, $c = 1006$.

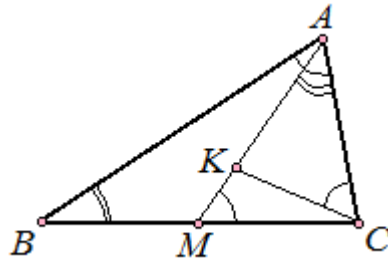
Рівняння (3) і (4) взагалі не мають дійсних коренів (їх дискримінанти – від'ємні).

В обох випадках $c^2 + 2ab = 1006^2 = 1012036$.

Відповідь. $1006^2 = 1012036$.

Задача 2. Про трикутник ABC відомо, що AM – його медіана, а $\angle AMC = \angle BAC$. На промені AM відмітили точку K таку, що $\angle ACK = \angle BAC$. Доведіть, що центри описаних кіл трикутників ABC , ABM і KCM лежать на одній прямій.

Розв'язання. Зробимо рисунок, що відповідає умові задачі.

Оскільки $\angle AMC = \angle BAC$, то $\angle ABC = \angle CAM$. З того, що $\angle KMC = \angle KCA$ і $\angle ABM = \angle MAC$ випливає, що AC – спільна дотична до описаних кіл трикутників ABM і CMK . За теоремою про дотичну і січну маємо:

$$AK \cdot AM = AC^2 = CM \cdot BC = BM \cdot BC,$$

тобто $AK \cdot AM = BM \cdot BC$. Ця рівність означає, що точки A і B рівновіддалені від центра O кола трикутника CMK . Дійсно, нехай R – радіус цього кола, тоді $AK \cdot AM = AO^2 - R^2$ і $BM \cdot BC = BO^2 - R^2$. Тому рівність $AK \cdot AM = BM \cdot BC$ еквівалентна рівності $AO^2 - R^2 = BO^2 - R^2$. Звідки $AO = BO$. Отже, центр O цього кола рівновіддалений від точок A і B . Оскільки центри описаних кіл трикутників ABC і ABM також рівновіддалені від точок A і B , то усі три центри належать серединному перпендикуляру відрізка AB , тобто вони колінеарні.

Задача 3. Нехай α, β, γ – числа із інтервалу $(0; \pi/2)$. Доведіть нерівність

$$\frac{4 \sin \alpha + 3 \sin \beta + 2 \sin \gamma}{2 \sin \alpha + 3 \sin \beta + 4 \sin \gamma} + \frac{4 \sin \beta + 3 \sin \gamma + 2 \sin \alpha}{2 \sin \beta + 3 \sin \gamma + 4 \sin \alpha} + \frac{4 \sin \gamma + 3 \sin \alpha + 2 \sin \beta}{2 \sin \gamma + 3 \sin \alpha + 4 \sin \beta} \geq 3.$$

Розв'язання. Нехай $\sin \alpha = x$, $\sin \beta = y$, $\sin \gamma = z$, тоді $x > 0$, $y > 0$, $z > 0$ і нам треба довести нерівність

$$\frac{4x + 3y + 2z}{2x + 3y + 4z} + \frac{4y + 3z + 2x}{2y + 3z + 4x} + \frac{4z + 3x + 2y}{2z + 3x + 4y} \geq 3.$$

Ця нерівність рівносильна таким нерівностям:

$$\left(\frac{4x + 3y + 2z}{2x + 3y + 4z} + 1 \right) + \left(\frac{4y + 3z + 2x}{2y + 3z + 4x} + 1 \right) + \left(\frac{4z + 3x + 2y}{2z + 3x + 4y} + 1 \right) \geq 6,$$

$$\frac{6x + 6y + 6z}{2x + 3y + 4z} + \frac{6x + 6y + 6z}{2x + 3y + 4z} + \frac{6x + 6y + 6z}{2x + 3y + 4z} \geq 6,$$

$$(x + y + z) \left(\frac{1}{2x + 3y + 4z} + \frac{1}{2y + 3z + 4x} + \frac{1}{2z + 3x + 4y} \right) \geq 1,$$

$$\frac{1}{2x+3y+4z} + \frac{1}{2y+3z+4x} + \frac{1}{2z+3x+4y} \geq \frac{1}{x+y+z}$$

Для доведення останньої нерівності скористаємося відомою нерівністю

$$(a+b+c)\left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c}\right) \geq 9, (*)$$

де a, b, c – додатні числа, яка легко доводиться за допомогою нерівності Коші для трьох додатних чисел. Покладемо $a = 2x + 3y + 4z$, $b = 2y + 3z + 4x$, $c = 2z + 3x + 4y$, тоді $a + b + c = 9(x + y + z)$. Тому, нерівність (*) рівносильна таким нерівностям:

$$9(x+y+z)\left(\frac{1}{2x+3y+4z} + \frac{1}{2y+3z+4x} + \frac{1}{2z+3x+4y}\right) \geq 9,$$

$$\frac{1}{2x+3y+4z} + \frac{1}{2y+3z+4x} + \frac{1}{2z+3x+4y} \geq \frac{1}{x+y+z},$$

що і треба було довести.

Задача 4. Дві послідовності (x_n) і (y_n) дійсних чисел задаються наступним чином:

$$x_1 = y_1 = \sqrt{3}, \quad x_{n+1} = x_n + \sqrt{1+x_n^2}, \quad y_{n+1} = \frac{y_n}{1+\sqrt{1+y_n^2}}$$

для всіх натуральних $n \geq 1$. Доведіть, що $[x_n y_n] = 2$ для всіх натуральних $n > 1$.

Розв'язання. Зрозуміло, що $x_n > 0$ і $y_n > 0$, для всіх $n \geq 1$. Нехай $z_n = \frac{1}{y_n}$ для всіх $n \geq 1$, тоді рекурентна формула для послідовності (y_n) перепишеться так:

$$\frac{1}{z_{n+1}} = \frac{\frac{1}{z_n}}{1 + \sqrt{1 + \frac{1}{z_n^2}}},$$

$$z_{n+1} = z_n + \sqrt{1 + z_n^2}.$$

Оскільки $z_2 = x_1 = \sqrt{3}$, то члени послідовностей (x_n) і (z_n) , маючи однакові рекурентні формули, задовольняють умові: $z_n = x_{n-1}$.

Таким чином,

$$x_n y_n = \frac{x_n}{z_n} = \frac{x_n}{x_{n-1}}$$

Враховуючи, що послідовність (x_n) монотонно зростає ($x_{n+1} = x_n + \sqrt{1+x_n^2} > x_n$ для всіх $n \geq 1$), то $3x_{n-1}^2 > 3x_1^2 > 1$. Звідси випливає, що $4x_{n-1}^2 > 1+x_{n-1}^2$, тобто $2x_{n-1}^2 > \sqrt{1+x_{n-1}^2}$, і $3x_{n-1} > x_{n-1} + \sqrt{1+x_{n-1}^2} = x_n$. Оскільки $\sqrt{1+x_{n-1}^2} > x_{n-1}$, то $x_n > 2x_{n-1}$.

Таким чином, $2 < x_n y_n = \frac{x_n}{x_{n-1}} < 3$, тобто $[x_n y_n] = 2$ для всіх $n > 1$.

Задача 5. Знайдіть усі функції $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, які задовольняють рівність

$$f(x + f(y) - 2012) = x + y$$

для будь-яких дійсних x та y .

Розв'язання. Припустимо, що така функція f існує. Покладемо в умову $x = 2012$ і $y = 1$, одержимо: $f(f(1)) = 2013$. Далі, покладемо в умову $x = t - 1$, де $t \in \mathbb{R}$, і $y = f(1)$, одержимо: $f(t) = t - 1 + f(1)$. Звідси випливає, що шукана функція може мати лише такий вигляд: $f(x) = x + a$ для усіх дійсних x і деякого дійсного a . Перевірка показує, що умові задачі задовольняє лише така функція: $f(x) = x + 1006$.

Відповідь. $f(x) = x + 1006$.